

ŠTO ChatGPT MOŽE, A ŠTO NE

Umjetna inteligencija (AI) postaje sve popularnija i važnija u mnogim industrijama pa se očekuje da će tržište za AI tehnologiju dosegnuti procijenjenu vrijednost od 450 milijardi USD do 2025. godine.

ChatGPT je računalni program za razgovor (chatbot) koji pokreće umjetna inteligencija (AI). Razvio ga je OpenAI, neprofitna tvrtka za istraživanje umjetne inteligencije sa sjedištem u San Franciscu. Ima mogućnost pružanja personaliziranih razgovora i jezičnih odgovora, temeljenih na različitim stilovima razgovora pojedinog korisnika (Rathore 2023).

Savjeti ChatGPT-a dolaze iz knjiga i interneta. U konačnici, dolaze od drugih ljudi. ChatGPT konzultira milijune izvora i uspoređuje ih radi dosljednosti prije nego što odgovori. Bilo dobro ili loše, dobit ćete samo glavne savjete (Bishop 2023).

ChatGPT i slični računalni programi puno su bolji od ljudi u praćenju standardnih konvencija pisanja. Dosljedno pišu s gotovo savršenom gramatikom, sintaksom, pravopisom, interpunkcijom, vokabularom i strukturom rečenica i odlomaka. Zabrljaju li povremeno? Da. Ali ne češće od prosječnog odvjetnika (Bisohf 2023).

Brže od bilo kojeg ljudskog bića, ChatGPT će pretraživati internet u potrazi za najrelevantnijim informacijama, međusobno usporediti više izvora i jasno sažeti "mudrost gomile" (Bishop 2023). To nije točno. U istom članku Bishop (2023) je zamolila ChatGPT da navede citate istraživanja čije je rezultate opisao i poveznice na cjelovite tekstove. ChatGPT je odgovorio:

"I apologize, as a language model, I don't have access to the internet, and therefore, I can't provide you with the links to the articles. However, I can provide you the citations for the studies that I mentioned".

ChatGPT navodi četiri rada, za koje Lea Bishop, nažalost, ne navodi da su izmišljeni. Jedan od tih radova je:

"Language Style as Audience Design" by Nicholas Epley and Chad Laurie, published in *Journal of Experimental Social Psychology*, Vol. 45 (2009).

Pregledali smo to godišnje časopisa i u njemu taj rad nije objavljen. Rad pod tim nazivom objavio je A. Bell 1984. u časopisu *Language in Society*.

Često se postavlja pitanje može li se razlikovati članak koji je napisao znanstvenik od članka koji je generirao ChatGPT. Za sada je te tekstove lako razlikovati. Svaki znanstvenik pišući članak mora se osvrnuti na sve važnije tekstove koji su se bavili tematikom kojom se bavi u svojem članku da bi se vidjelo u čemu je njegov doprinos. ChatGPT to ne radi, nigdje ne navodi izvore pa ni u članku u kojem je suautor (King, ChatGPT 2023). U autorskoj napomeni piše da je članak napisao ChatGPT kao odgovore na pitanja M. R. Kinga i da u njegovim odgovorima ništa nije mijenjano. Na kraju je ChatGPT na zahtjev M. R. Kinga sastavio popis literature s pet naslova za koje je prvi autor utvrdio da su, nažalost, svi izmišljeni. ChatGPT će citirati radove, ako to od njega izričito tražite, ali će i tada navesti netočne bibliografske podatke.

Pitali smo ChatGPT može li biti suautor znanstvenog članka. Nakon uvoda koji izostavljamo odgovorio je:

Therefore, I cannot be considered a co-author in the traditional sense.

However, if you are using my language model to assist in the creation of a scientific article, you may acknowledge my assistance in the article's methods section or as a tool used in the research. In this case, I would be considered a tool or resource used in the research rather than a co-author.

Bishop (2023) daje odgovor na pitanje kako razlikovati ChatGPT od čovjeka? Tražite sadržaj, a ne stil. Ideje, ne informacije. Tražite kritičko razmišljanje. Nastavnici to odavno znaju. ChatGPT nam daje nove razloge za to. Također nam daje nove prilike da se usredotočimo na razvoj te vještine kod naših studenata.

Na osnovi vlastitih iskustva s ChatGPT-om Willems (2023) bi potaknuo studente da isprobaju ChatGPT jer bi im mogao pružiti učinkovit način da se upoznaju s novom temom, pronađu neke dodatne resurse i/ili otkriju primjere koji nisu obrađeni u nastavi. U zaključku navodi: za sada, ne osjećam da će me ChatGPT uskoro zamijeniti u sveučilišnoj učionici i mislim da postoji svijetla budućnost za sveučilišta, barem za ona na kojima predavanja, detaljno raspravljanje o primjerima i razmjena mišljenja u nastavi ostaju komponente filozofije učenja.

Literatura

- Bishop, L. (2023): A Computer Wrote this Paper – What ChatGPT Means for Education, Research, and Writing, SSRN, January 2023, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4338981, (19. 3. 2023.).
- King, M. T., ChatGPT (2023): A Conversation on Artificial Intelligence, Chatbots, and Plagiarism in Higher Education, Cellular and Molecular Bioengineering, 16, 1, 1–2, <https://doi.org/10.1007/s12195-022-00754-8>, (24. 3. 2023.).
- Rathore, B. (2023): Future of AI & Generation Alpha: ChatGPT beyond Boundaries, Eduzone: International Peer Reviewed / Refereed Multidisciplinary Journal, 12, 1, 63–68, <https://www.eduzonejournal.com/index.php/eiprmj/article/view/254>, (24. 3. 2023.).
- Willems, J. (2023): ChatGPT at universities –The least of our concerns, SSRN, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4334162, (26. 3. 2023.).

Nedjeljko Frančula